

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного
бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« _____ » _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

галузь знань
(шифр і назва)

29 «Міжнародні відносини»

спеціальність

292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма

«Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»

Спеціалізація

вид дисципліни

вибіркова

факультет

міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“22” червня 2023 року, протокол № 8.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Інна КОСАТА доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту канд. екон. наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “20” червня 2023 року № 12.

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

Оксана НЕСТЕРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес»

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес»

Ірина ДЕРІД

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

« »
(підпис)

Ірина ШКОДІНА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Бухгалтерський облік” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалавра

спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**

освітня програма **«Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»**

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування у студентів системи фундаментальних знань і освоєння концептуальних основ бухгалтерського обліку як інформаційної бази прийняття ефективних управлінських рішень

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Після завершення курсу студент має набути такі *загальні та фахові компетентності*:

▪ **Загальні**

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

▪ **Фахові для ОП «Міжнародний бізнес»**

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнесплан, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 20 Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

▪ **Фахові для ОП «Міжнародні фінанси»**

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність розуміти технології прийняття рішень в області міжнародних фінансів, використовувати набуті теоретичні знання для розробки ефективних стратегій та тактик поведінки суб'єктів господарювання в складному міжнародному фінансовому середовищі

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
Індивідуальні завдання (розрахункова робота)	
6 год. (в складі самостійної роботи)	

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнесплан, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 29. Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, 11 оподаткування міжнародного бізнесу.

для ОП «Міжнародні фінанси»

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН26 Уміти застосовувати в своїй діяльності стандарти міжнародної фінансової звітності.

ПРН28. Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання методів оптимізації фінансової діяльності суб'єктів господарювання на міжнародному ринку

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи побудови бухгалтерського обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку

Бухгалтерський облік в інформаційній системі керування економікою підприємства. Користувачі інформації бухгалтерського фінансового обліку. Система нормативного регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку в Україні. План рахунків бухгалтерського обліку (2000р.) як методологічний нормативний документ усієї системи бухгалтерського (фінансового) обліку.

Облікова політика підприємства, принципи її формування і розкриття. Концепція бухгалтерського обліку в ринковій економіці й основні напрямки реформування його в Україні.

Тема 2. Облік грошових коштів.

Загальна характеристика розрахунків в Україні.

Організація безготівкових розрахунків та порядок обліку операцій на поточних рахунках та касових операцій в національній і іноземній валюті

Тема 3. Облік запасів.

Виробничі запаси, їх класифікація та оцінка. П(С)БУ 9 “Запаси”.

Порядок формування собівартості запасів. Документальне оформлення надходження та використання запасів на виробництво. Облік операцій використання запасів. Запаси, їхня класифікація і види оцінок.

Облік надходження матеріалів. Формування фактичної собівартості матеріалів, що надходять на склад. Облік вибуття запасів, методи оцінки вибуття запасів. Методи аналітичного обліку запасів. Облік транспортно-заготівельних витрат. Інвентаризація матеріально-виробничих запасів, облік результатів інвентаризації.

Тема 4. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування.

Організація оплати праці на підприємствах, види заробітної плати, форми і системи оплати праці. Документальне оформлення обліку розрахунків з робітниками та службовцями по оплаті праці. Облік чисельності працівників, відпрацьованого часу і випуску. Порядок нарахування заробітної плати за різними формами і системами оплати праці та по середньому заробітку. Порядок розрахунку заробітної плати, доплат, оплати відпусток, надбавок, гарантій і компенсацій і виплат соціального характеру. Утримання з заробітної плати. Оформлення розрахунків по оплаті праці. Порядок визначення допомоги за тимчасовою непрацездатністю. Особливості обліку заробітної плати за час тарифної відпустки. Порядок розрахунків по обов'язковому державному соціальному страхуванню. Суб'єкти, об'єкти, ставки зборів. Відображення в обліку розрахунків з органами страхування. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. Порядок складання розрахункових відомостей. Зведення даних про нараховані суми заробітної плати по її складу, структурним підрозділам, категоріям персоналу й утриманням. Угруповання нарахованої заробітної плати по напрямках витрат.

Облік розрахунків з персоналом за товари, куплені в кредит, надані позики, по відшкодуванню матеріального збитку й інших операцій.

Тема 5. Облік основних засобів.

Основні засоби, їхня характеристика, класифікація й оцінка. П(С)БУ 7 «Основні засоби». Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.

Облік надходження основних засобів. Формування вартості об'єктів основних засобів у залежності від джерел надходження. Облік операцій надходження засобів.

Амортизація основних засобів, методи нарахування амортизації та порядок відображення в обліку сум амортизаційних відрахувань.

Інвентаризація і переоцінка основних засобів, облік їх результатів.

Облік витрат на відновлення (ремонт) основних засобів.

Оренда основних засобів. Форми оренди. Облік оренди основних засобів в орендодавця й орендаря. Облік лізингових операцій.

Облік вибуття основних засобів.

Інвентаризація основних засобів.

Тема 6. Облік нематеріальних активів.

Характеристика нематеріальних активів, їхні види, класифікація й оцінка (П(С)БУ 8 «Нематеріальні активи»).

Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів. Облік надходження нематеріальних активів.

Облік амортизації нематеріальних активів. Методи нарахування амортизації. Облік вибуття нематеріальних активів. Інвентаризація нематеріальних активів.

Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.

Тема 7. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції.

Витрати організації, їхній склад і порядок обліку (П(С)БУ 16 «Витрати»). Поняття про витрати, витрати і собівартості продукції (робіт, послуг) у системі фінансового обліку. Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати. Витрати на виробництво, їхній склад і класифікація. Умови визначення витрат витратами звітного періоду. Призначення витрат виробництва за економічними елементами, цільовим призначенням, способом включення до собівартості продукції (робіт, послуг) та іншими ознаками. Організація обліку витрат на виробництво в системі фінансового обліку по елементах і в управлінському обліку по статтях витрат (калькуляційний розріз). Об'єкти обліку витрат. Система рахунків витрат на виробництво. Узагальнення витрат в облікових регістрах.

Облік загально виробничих витрат, порядок їх розподілу. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції. Незавершене виробництво: поняття, склад, методи оцінки і порядок відображення у фінансовому й управлінському обліку.

Облік витрат по елементам в системі рахунків класу 8 "Витрати по елементам". Кореспонденція рахунків з обліку витрат на виробництво та випуск продукції. Облік адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат та витрат, не пов'язаних з операційною діяльністю.

Особливості обліку і розподілу витрат допоміжних виробництв.

Тема 8. Облік розрахунків з бюджетом.

Класифікація розрахунків з бюджетом, їх види та особливості обліку.

Розрахунки по ПДВ, особливості їх визначення та обліку.

Визначення податкових зобов'язань та податкового кредиту підприємства.

Порядок обліку розрахунків по ПДВ, ведення книг обліку продажу та купівлі.

Звітність по податку на додану вартість.

Розрахунки по податку на прибуток, особливості їх визначення та обліку.

Визначення доходів та витрат підприємства.

Порядок обліку розрахунків по податку на прибуток.

Звітність по податку на прибуток.

Тема 9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Схема формування інформації про випуск продукції (варіанти обліку випуску продукції); про готову продукцію, її складі і способах оцінки.

Доходи організації, поняття, їхній склад. П(С)БУ 15 «Доходи». Момент визнання доходу і його відображення в облікових регістрах (варіанти облікової політики для цілей бухгалтерського обліку й оподаткування). Особливості обліку доходів від безоплатно отриманого майна.

Господарські операції по обліку відвантаження і продажів продукції (робіт, послуг), їхнє документування.

Визначення і списання фінансових результатів від продажу продукції (робіт, послуг) і товарів. Операційні доходи і витрати, їхній склад, облік і визначення фінансових результатів.

Позареалізаційні доходи і витрати, їхній склад, облік і визначення фінансових результатів. Облік надзвичайних доходів і витрат.

Тема 10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку

Власний капітал як джерело фінансування підприємств. Нормативне забезпечення та порядок формування статутного капіталу.

Статутний капітал, облік його формування і змін на підприємствах різних організаційно - правових форм власності.

Синтетичний та аналітичний облік статутного капіталу.

Облік резервного капіталу. Облік додаткового капіталу.

Облік спеціальних фондів і цільового фінансування. Облік резервів (по сумнівних боргах, під знецінення цінних паперів). Облік резервів майбутніх витрат і платежів. Облік дивідендів (нарахованих). Облік нерозподіленого прибутку.

Тема 11. Фінансова звітність підприємства.

Положення “Про фінансову звітність в Україні”. Вимоги до фінансової звітності. Склад фінансової звітності.

Баланс, його характеристика та порядок укладання.

Звіт про фінансові результати, його характеристика та порядок укладання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи побудови бухгалтерського обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.												
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	3	2	1									
Тема 2. Облік грошових коштів	7	2	1			4						
Тема 3. Облік запасів	7	2	1			4						
Тема 4. Облік розрахунків з оплати праці	9	4	1			4						
Тема 5. Облік основних засобів	9	4	1			4						
Тема 6. Облік нематеріальних активів	7	2	1			4						
Разом за розділом 1	42	16	6	0		20						
Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.												
Тема 7. Облік витрат виробництва та випуску готової	10	4	2			4						

продукції												
Тема 8. Облік розрахунків з бюджетом	7	2	2			3						
Тема 9. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	9	4	2			3						
Тема 10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	7	2	2			3						
Тема 11. Фінансова звітність підприємства	9	4	2			3						
Разом за розділом 2	42	16	10			16						
Розділ 2												
Індивідуальне науково-дослідне завдання – Розрахункова робота	6					6						
<i>Всього годин</i>	90	32	16			42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи побудови фінансового обліку	1
2.	Облік грошових коштів	1
3.	Облік запасів	1
4.	Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	1
5.	Облік основних засобів	1
6.	Облік нематеріальних активів	1
7.	Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	2
8.	Облік розрахунків з бюджетом	2
9.	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	2
10.	Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	2
11.	Фінансова звітність підприємства	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи (назва теми)	Кількість годин
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	10
2	Підготовка до практичних занять	10

3	Підготовка до поточного контролю	10
4	Підготовка до підсумкового контролю (заліку) (за темами)	6
5	Виконання індивідуального завдання (розрахункової роботи) з курсу	6
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

В якості індивідуального завдання виступає розрахункова робота, що є обов'язковою частиною самостійної роботи студента.

Розрахункове завдання виконується у відповідності до початкових букв прізвищ студентів згідно з «Методичними вказівками до виконання розрахункової роботи» з дисципліни «Бухгалтерський облік».

При виконанні розрахункової роботи необхідно керуватися наступними вимогами:

1. На початку завдання повинен бути наведений номер варіанта.
2. Перед розв'язанням задачі варто навести журнал реєстрації господарських операцій, в якому скласти проводки.

3. Розв'язання потрібно супроводжувати формулами, розгорнутими розрахунками, висновками по результатах розрахунків. При розв'язанні завдань потрібно перевіряти розрахунки, користуючись взаємозв'язком між обчислювальними показниками, а також звертати увагу на економічну сутність показників.

4. Завдання, відповіді по яких наводяться без розгорнутих розрахунків, пояснень, висновків, вважаються невірними.

5. Розрахункове завдання повинне бути оформлене акуратно, написано розбірливо, без скорочення слів (крім загальноприйнятих скорочень). Сторінки треба пронумерувати й залишити широкі поля (краще писати текст на одній стороні аркуша) для зауважень рецензента й виправлень (доповнень), внесених студентом після рецензування.

6. Наприкінці завдання варто навести список використаної літератури, складений відповідно до прийнятої послідовності. Спеціальна література викладається за абеткою із вказівкою автора, видавництва й року видання, сторінки, що містить використану інформацію.

7. Розрахункове завдання повинне бути підписане студентом із наведенням дати його виконання.

8. Якщо за розрахунковим завданням викладачем зроблені зауваження, студент повинен урахувати їх і, не переписуючи завдання, внести необхідні виправлення й доповнення. Без дотримання зазначеної вимоги розрахункове завдання не буде зараховано.

Написання розрахункової роботи має сприяти глибшому засвоєнню студентами дисципліни «Бухгалтерський облік», спонукає до ґрунтовного закріплення й перевірки знань, отриманих студентами в процесі вивчення навчального матеріалу, уміння застосовувати на практиці статистичні методи аналізу явищ і процесів.

Розрахункова робота оцінюється за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- повноти та глибини вирішення задач;
- обґрунтованості висновків;
- якості оформлення, презентації та захисту.

7. Методи навчання

Методи навчання, спрямовані на досягнення освітніх цілей:

• **лекції** (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу. Студент повинен конспектувати той матеріал, на якому головну увагу акцентує лектор);

- **практичні заняття** (реалізуються кількома навчальними завданнями: засвоєння теоретичного матеріалу лекційного курсу; практичні роботи; перевірка виконання самостійних завдань);

- **самостійна робота** (виконується студентами в час після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи проміжного контролю - вдома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо). Самостійна робота є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів: списки рекомендованих джерел і літератури, питання для самоконтролю, тести, пакети розрахункових завдань, електронні версії лекцій тощо.

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як кейс-метод, проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання навчальної дисципліни представлено в табл.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

№	Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1.	Основи побудови фінансового обліку	Міні-лекція, дискусія
2.	Облік грошових коштів	Лекція, Кейс-метод
3.	Облік запасів	Лекція, Кейс-метод

4.	Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	Лекція, Кейс-метод
5.	Облік основних засобів	Лекція, Кейс-метод
6.	Облік нематеріальних активів	Лекція, Кейс-метод
7.	Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	Лекція, Кейс-метод
8.	Облік розрахунків з бюджетом	Лекція, Кейс-метод
9.	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	Лекція, Кейс-метод
10.	Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	Лекція, Кейс-метод
11.	Фінансова звітність підприємства	Лекція, Кейс-метод

8. Методи контролю

За дисципліною «Бухгалтерський облік» існує поточне оцінювання протягом семестру, та підсумкове оцінювання, яке містить написання та захист розрахункової роботи, а також складання заліку за матеріалами семестру.

Структура засобів контролю з навчальної дисципліни

Розділ, тема	Види та засоби контролю	Розподіл балів
Розділ 1. Теоретичні основи побудови фінансового обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.		
T1. Основи побудови фінансового обліку	практичне завдання, тест	3
T2. Облік грошових коштів	практичне завдання, тест	3
T3. Облік запасів	практичне завдання, тест	3
T4. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	практичне завдання, тест	4
T5. Облік основних засобів	практичне завдання, тест	4
T6. Облік нематеріальних активів	практичне завдання, тест	3
Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.		
T7. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	практичне завдання, тест	4
T8. Облік розрахунків з бюджетом	практичне завдання, тест	4
T9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	практичне завдання, тест	4
T10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	практичне завдання, тест	4
T11. Фінансова звітність підприємства	практичне завдання, тест	4
Розрахункова робота		20
Підсумковий семестровий контроль	залік	40
Сума		100

9. Схема нарахування балів

Для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового заліку або залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Розрахункова робота, передбачена навчальним планом Індивідуальне завдання	Разом	Залік (залікова робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2					
T1	T2	T8	T9	20	60	40	100
3	3	4	4				
T3	T4	T10	T11				
3	4	4	4				
T5	T6						
4	3						
T7							
4							

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно

опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. Повнота відповіді або виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень сформованості логічних умінь:

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Оцінювання рівня набутих практичних навичок здійснюється за результатами виконання та захисту розрахункової роботи.

Шкала оцінювання розрахункової роботи

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
15-20	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
10-14	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
5-9	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-4	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Підсумковий контроль за курсом – у формі заліку.

До складання заліку допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів змістовних модулів, написання та захисту розрахункової роботи та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Залік здійснюють за завданнями білетів, які містять вісімнадцять завдань (шістнадцять тестів та два практичних завдання). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною «Бухгалтерський облік» (рис. 1).

Додаток 20

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет МЕН та ТБ

Спеціальність Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Спеціалізація _____ Семестр 5

Форма навчання денна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: «Бухгалтерський облік»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1*

- 1 До методів калькулювання собівартості не належать:
 - A) метод за замовленням; B) метод за етапами технологічного процесу;
 - C) метод середньозваженої собівартості; D) попередільний метод.
- 2 Визнання доходу здійснюється при:
 - A) зменшенні активу; B) збільшенні зобов'язань; C) зменшенні зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу;
 - D) збільшенні активу чи зменшенні зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу.
- 3 Відхилення фактичної собівартості реалізованої готової продукції від обліковою вартості розраховується як:
 - A) множення облікової вартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100%;
 - B) множення фактичної собівартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100%;
 - C) множення продажною вартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100% з ПДВ;
 - D) множення облікової вартості відпущеної покупцям готової продукції на процент відхилення поділене на 100%.
- 4 Не є методом нарахування амортизації основних засобів:
 - A) кумулятивний метод; B) прискорений метод; C) прямолінійний метод; D) метод середньозваженої вартості.
- 5 При вибуванні основних засобів обов'язкового складається проведення:
 - A) Дт 13 Кт10; B) Дт 94, 28 Кт 13; C) Дт 37 Кт 70; D) Дт 15 Кт 63.
- 6 До первісної вартості запасів входять: A) транспортно-заготівельні витрати; B) відсотки за кредит на придбання запасів; C) податок на додану вартість; D) проценти за кредит.
- 7 Державне регулювання обігу грошових коштів здійснюється шляхом:
 - A) встановлення переліку напрямів використання коштів підприємства;
 - B) встановлення граничних розмірів готівкових сум, які можуть бути витрачені підприємством для розрахунку з юридичними особами;
 - C) встановлення граничного розміру залишків коштів у касі підприємства; D) встановлення граничного розміру готівкових надходжень до каси підприємства.
- 8 Ставка нарахувань на заробітну плату зборів на єдиний соціальний внесок в 2019 році становить: A) 32%; B) від 36,7%; C) 18 %; D) 22%.
- 9 Якщо існує вірогідність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням і їх вартість може бути достовірною визначена, то запаси:
 - A) можуть бути списані; B) можуть використовуватися у виробництві; C) визнаються активом;
 - D) можуть бути придбані підприємством.
- 10 Система поточного спостереження і контролю за окремими господарськими операціями і процесами в цілях безпосереднього управління ними – це: A) Бухгалтерський облік; B) статистичний облік; C) податковий облік; D) оперативно-технічний облік.
- 11 Винагорода за роботу понад встановлені норми, за трудові досягнення, винаходи і особливі умови праці - це: A) допомога з тимчасової непрацездатності; B) інші виплати і заохочення; C) додаткова зарплата; D) основна зарплата.
- 12 Матеріальні активи, які підприємство розміщає з метою використання в процесі виробництва, надання послуг, здача в оренду, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більш за один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік) – це :
 - A) нематеріальні активи; B) необоротні активи; C) оборотні активи; D) основні засоби.
- 13 Проводкою Дт 90 Кт 26 відображають:
 - A) облікову вартість виготовленої підприємством готової продукції; B) облікову вартість відвантаженої покупцям готової продукції;
 - C) відхилення фактичної собівартості від облікової вартості виробленої готової продукції;
 - D) відхилення фактичної собівартості від облікової вартості відвантаженої готової продукції
- 14 Включає вартість кінцево забракованої продукції і витрати на виправлення:
 - A) загальна сума втрат від браку; B) прямі витрати;
 - C) невідшкодована сума втрат від браку; D) собівартість реалізованої продукції.
- 15 Зміна первинної вартості основних засобів здійснюється за умови:
 - A) зміни власника; B) зміни матеріально-відповідальної особи;
 - C) технічного переоснащення активу, яке привело до збільшення вигод від його використання;
 - D) часткового вибуття активу.
- 16 Фінансовий результат діяльності підприємства визначається в бухгалтерському обліку:
 - A) Щорічно; B) Щомісячно; C) Як різниця між кредитовим і дебетовим оборотами за рахунком 79; D) Як різниця між кредитовим оборотом за 90 і дебетовим оборотом за 70 рахунком.
- 17 На підприємстві придбали станок за 12000 грн. з ПДВ, нараховано відрядникам та сплачено його монтаж – 1200 грн. з ПДВ, наладка – 500 грн. без ПДВ. Станок введений до експлуатації. Зробити проведення та розрахунок.
- 18 Сальдо на початок місяця за рахунком 20 «Запаси» складало 5000 грн., 20ТЗВ – 150грн.
Протягом місяця сталися наступні операції:
На склад надійшли матеріали від постачальників на суму 30000 грн. з ПДВ.
В кінці місяця надійшли рахунки транспортних організацій за доставку матеріалів на суму 900 грн. з ПДВ.
Зі складу відпущені матеріали:
 - A) у виробництво – 10000 грн.;
 - B) на загальновиробничі потреби – 6000 грн.;
 - C) на потреби збуту – 3000 грн.

4) Списати ТЗВ.
Скласти проведення, визначити суми.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року.
Завідувач кафедри _____ (Оксана Нестеренко) Екзаменатор _____ (Інна Косата)

* Зазначається кількість балів, якою оцінюються відповіді на кожне з питань
1-16 по 1 балу ; 17 – 12 балів, 18 – 12 балів

Рисунок 1. Приклад залікового завдання

Критерії оцінювання на заліку:

Оцінювання знань студента проводиться за дворівневою шкалою (зараховано, незараховано). За залік студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «зараховано» (35-40 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- навести вірне рішення задачі та тестів.

2. Для одержання оцінки «зараховано» (25-34 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- навести вірне рішення задачі;

• можливі помилки при відповіді на тести.

3. Для отримання оцінки «зараховано» (15-24 балів) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.

4. Оцінку «незараховано» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Кожне завдання заліку оцінюється окремо, що зазначається в білетах.

Шкала оцінювання залікової роботи:

– за кожен правильну відповідь на питання завдань 1-10 студент одержує по 4 балів;

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка є сумою оцінок за усі види контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру, розрахункової роботи та оцінка за результатами підсумкового заліку).

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни «Бухгалтерський облік»

Види робіт	Максимум балів
Поточне оцінювання (тестування)	40
Розрахункова робота	20
РАЗОМ	60
Залік	40
Всього	100

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за дворівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
50-100	зараховано
1-49	незараховано

10. Рекомендована література

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
2. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
3. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / В. М. Соболев, І. А. Косата, Т.В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соболева. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція станом на 16.10.2022) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 17.10.2022).
5. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (Редакція станом на 25.10.2022) // База даних «Законодавство України» / ВР УРСР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 26.10.2022).
6. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Микитюк Н.Я. та ін. Фінансовий облік: підручник / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк та ін. – 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 551 с.
7. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підруч. К. : ЦНЛ, 2009. 632 с.
8. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 07.11.2022 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 08.11.2022).
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (Редакція станом на 14.11.2022) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 15.11.2022).
10. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція від 30.11.1999 №291 (Редакція станом на 29.10.2019) // База даних "Законодавство України" / Міністерство Фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 10.10.2022).
11. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості : Наказ від 09.07.2007 № 373 (Редакція станом на 09.07.2007) // База даних «Законодавство України» / Міністерство Фінансів України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07> (дата звернення: 01.10.2022).
12. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ від 07.02.2013 N 73 (Редакція станом на 23.07.2019) // База даних «Законодавство України» / Міністерство Фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 23.09.2022).
13. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ від 31.12.1999 № 318 (Редакція станом на 09.08.2013) // База даних «Законодавство України» / Міністерство Фінансів України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 30.09.2022).
14. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ від 20.10.1999 № 246 (Редакція станом на 29.10.2019) // База даних «Законодавство України» / Міністерство Фінансів України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 25.09.2022).
15. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ від 24.05.1995 № 88 (Редакція станом на 03.08.2018) // База даних «Законодавство України» / Міністерство Фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
16. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів: Наказ від 21.06.1996 № 193 (Редакція станом на 21.06.1996) // База даних «Законодавство України» / Міністерство статистики України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96> (дата звернення: 23.09.2022).

17. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI (Редакція станом на 08.08.2022) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення : 05.09.2022).
18. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : підруч. для студ. вищ. навч. ек. спец. 6-те вид., допов. і перероб. К. : А.С.К., 2013. 982 с.
19. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін. ; за ред. Крупки Я. Д. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
20. Шара Є. Ю., Соколовська-Гонтаренко І. Є.. Фінансовий облік П. Навч. посіб. К. : «Вид-во «Центр учбової літератури», 2018. 308 с.
21. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підруч. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://buhgalter911.com>
2. <http://www.dinai.com>
3. <http://www.info.resourcecorp.net>
4. <http://www.nau.kiev.ua>
5. <http://www.pro-u4ot.info>
6. <http://www.rada.kiev.ua>
7. <http://www.zakon.gov.ua>
8. <http://www.vobu.ua>
9. <http://www.ukrstat.gov.ua>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Google Meet та Classroom в дистанційному курсі «Бухгалтерський та фінансовий облік», режим доступу: <https://classroom.google.com/u/0/c/NTQ1MDU0MTk5NzM4>